

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Комисия за енергийно
и водно регулиране

РЕШЕНИЕ

№ М - 1
от 01.06.2021 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 01.06.2021 г., като разгледа заявление с вх. № Е-15-45-12 от 05.03.2021 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2021 – 30.09.2022 г., както и събраните данни от проведено на 27.04.2021 г. обществено обсъждане и постъпилите становища, установи следното:

Административното производство е образувано въз основа на постъпило в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-15-45-12 от 05.03.2021 г. за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2021 – 30.09.2022 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД. Със Заповед № З-Е-45 от 12.03.2021 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши анализ на подаденото заявление. След извършена проверка на заявлението и приложенията към него, с писмо с изх. № Е-15-45-12 от 15.03.2021 г. е изискано от „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи на електронен носител във формат Excel изчислителните таблици с включени формули, чрез които са получени предложените за утвърждаване размери на коефициентите и сезонните множители за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти. С писмо с вх. № Е-15-45-12 от 22.03.2021 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило изисканата информация.

Резултатите от извършения анализ на подаденото заявление са отразени в доклад с вх. № Е-Дк-409 от 15.04.2021 г., приет от КЕВР с решение по Протокол № 77 от 20.04.2021 г., т. 2. Със същото решение КЕВР е приела проект на решение във връзка със заявление с вх. № Е-15-45-12 от 05.03.2021 г. и документ за консултация относно множителите, сезонните коефициенти и отстъпките, които ще бъдат прилагани при определяне на тарифите за пренос за 2021 - 2022 газова година, които да бъдат подложени на обществено обсъждане по реда на чл. 14 от Закона за енергетиката (ЗЕ), съответно на консултация с националните регулаторни органи на Р Гърция и Р Румъния и със съответните заинтересовани страни по реда на чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ (Регламент (ЕС) 2017/460, Регламента). На 27.04.2021 г. е проведено обществено обсъждане на проекта на решение, на което е присъствал само представител на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Същият е заявил, че дружеството приема изцяло изложеното в проекта на решение и проекта на документ за консултация по Регламент (ЕС) 2017/460. Във връзка с проведеното обществено обсъждане е постъпило становище с вх. № Е-15-59-2 от 28.04.2021 г. от „Ай Си Джи Би“ АД. Дружеството счита, че двете входни точки към българската газопреносна мрежа, експлоатирана от „Булгартрансгаз“ ЕАД (Кулата/Сидирокастро и IGB/Стара Загора), следва да бъдат третираны и разглеждани като „еднородна група от точки“ съгласно чл. 3, параграф 10 и параграф 19 от Регламент (ЕС) 2017/460. „Ай Си Джи Би“ АД предлага да се прилагат идентични търговски условия за двете входни точки съгласно чл. 6, параграф 4, буква „б“ от Регламента, а именно: една и съща референтна цена за всички видове капацитетни продукти за двете точки. Според дружеството това ще предотврати всяка форма на дискриминация или нарушаване на трансграничната търговия съгласно чл. 7, букви „в“ и „д“ от Регламент (ЕС)

2017/460. По отношение на становището на „Ай Си Джи Би“ АД, КЕВР счита, че в чл. 6, параграф 4, буква „б“ от Регламента е предвидена възможност една и съща референтна цена да се прилага за някои или за всички точки в рамките на една еднородна група от точки. Също така, в чл. 3, параграф 19 от посочения регламент е регламентирано определение за „група входни или изходни точки“, а именно: еднородна група от точки или група от входни или изходни точки, разположени в близост една до друга, които се считат съответно за една входна точка или една изходна точка. В този смисъл, Комисията счита, че групирането на географски отдалечени входно-изходни точки с различен режим на работа и различни нива на резервация на капацитетни продукти ще доведе до намаляване на разходноориентираността на прилагания модел за разпределение на разходите и до субсидиране на тарифите в едната точка за сметка на увеличаване на тарифите в другата, както и до нарушаване на изискванията на чл. 7, буква „в“ и буква „д“ от Регламент (ЕС) 2017/460. По този начин ще бъдат нарушени и заложените принципи в избраната методика за определяне на референтни цени.

По отношение на множителите, сезонните коефициенти и отстъпките за всеки тарифен период съгласно чл. 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/460, националният регулаторен орган провежда последваща консултация с националните регулаторни органи на всички директно свързани държави членки и със съответните заинтересовани страни, като след тази консултация националният регулаторен орган взема мотивирано решение относно: стойностите на множителите; стойностите на сезонните коефициенти и изчисленията, посочени в чл. 15 от Регламент (ЕС) 2017/460; размерите на отстъпките, посочени в чл. 9, параграф 2 и чл. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460. При вземането на решението, националният регулаторен орган взема предвид получените отговори от консултацията и следните аспекти: а) за множителите - баланса между улесняването на търговията с газ в краткосрочен план и осигуряването на дългосрочни сигнали за ефективни инвестиции в преносната система; въздействието върху приходите от услуги за пренос и тяхното събиране; необходимостта да се избягва кръстосано субсидиране между ползватели на мрежата и да се подобри отразимостта на разходите във връзка с минималните цени; ситуации на физическо и договорно претоварване; въздействието върху трансграничните потоци; б) за сезонните коефициенти - въздействието върху улесняването на икономичното и ефективно използване на инфраструктурата; необходимостта да се подобри отразимостта на разходите във връзка с минималните цени – арг. от чл. 28, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/460. В тази връзка, с писмо с изх. № Е-04-00-5 от 20.04.2021 г. и с писмо с изх. № Е-04-00-6 от 20.04.2021 г., КЕВР е предоставила на регулаторния орган за енергия на Гърция (RAE), съответно на румънския енергиен регулатор (ANRE), за становище документа за консултация относно множителите, сезонните коефициенти и отстъпките, които ще бъдат прилагани при определяне на тарифите за пренос за 2021 – 2022 газова година В писмо с вх. № Е-04-00-6 от 26.05.2021 г. ANRE е посочила, че след като е направен анализ на предложението на „Булгартрансгаз“ ЕАД, няма коментари по документа за консултация. В предоставения едномесечен срок не са постъпили становища от заинтересовани страни, както и становище от RAE по документа за консултация.

Въз основа на анализ на фактите и обстоятелствата, съдържащи се в документите по административната преписка, Комисията установи следното:

Съгласно чл. 18а, ал. 1 от Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД (Методиката, обн., ДВ, бр. 72 от 29.08.2014 г.) за всеки ценови период в срок до 1 март, операторът внася в Комисията предложение за: входни и изходни точки/зони, за които се определят цените за достъп и пренос; коефициенти за определяне на цените за достъп за резервиране на краткосрочни капацитетни продукти на база на цената за референтен твърд капацитет; сезонни множители за определяне на цените за резервиране на краткосрочни капацитетни продукти; отстъпка при образуване на цени за достъп за резервиране на прекъсваеми капацитетни продукти; отстъпка при определяне на цени за достъп за входни/изходни точки към/от съоръжения за съхранение на природен газ; отстъпка при образуване на цени за достъп за входни точки от съоръжения за втечен природен газ (ВПГ) и за входни точки от и изходни точки към инфраструктура, разработена с цел преодоляване

на изолацията на държави-членки по отношение на техните преносни системи. Комисията приема решение за одобряване на отстъпките, множителите и сезонните коефициенти след провеждане на консултация по реда на чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ – чл. 18а, ал. 2 от Методиката.

Предвид горното, „Булгартрансгаз“ ЕАД със заявление с вх. № № Е-15-45-12 от 05.03.2021 г. е предложило за утвърждаване ценообразуващи параметри за периода 01.10.2021 – 30.09.2022 г., а именно: множители и сезонни коефициенти (сезонни множители), коефициент за определяне на цената за превишен капацитет, коефициент (отстъпка) за определяне на цените за достъп на входни и изходни точки от/към съоръжения за съхранение на природен газ и отстъпки при определяне на цена на прекъсваеми продукти. В тази връзка, „Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило за утвърждаване и входните и изходни точки/зони, за които следва да се определят цените за достъп и пренос.

Заявителят е представил решение на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД по Протокол УС № 513 от 01.03.2021 г., т. 1.1., 1.2. и 1.3., за приемане проект на заявление за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2021 – 30.09.2022 г., за възлагане на изпълнителния директор на дружеството да внесе проекта на заявление за одобрение от Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД и за възлагане на изпълнителния директор на „Булгартрансгаз“ ЕАД след получаване на одобрение от Надзорния съвет да внесе проекта на заявление за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2021 – 30.09.2022 г. в КЕВР. Представено е и решение на Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД по Протокол НС № 9 от 04.03.2021 г., т. 1.1., за одобряване на решението на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД за утвърждаване проекта на заявление.

I. Множители, сезонни коефициенти (сезонни множители) и отстъпки

1. Множители

Съгласно дефиницията по чл. 3, т. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460 „множител“ означава коефициентът, по който се умножава съответната част на референтната цена с цел да се изчисли минималната цена за негодишен стандартен продукт за капацитет.

Достъпът до газопреносната система, който „Булгартрансгаз“ ЕАД следва да предоставя, включва портфолио от предлагани продукти за резервиране на капацитет. В тази връзка, дружеството предлага капацитетни продукти, както следва: в рамките на деня, дневен, месечни, тримесечни и годишни.

Според чл. 14 от Регламент (ЕС) 2017/460 определянето на цените за достъп на краткосрочни продукти е функция от годишната референтна цена (цена за твърд годишен капацитет) за съответната входна-изходна точка/зона при отсъствие на сезонни коефициенти. Съгласно чл. 15 от Регламент (ЕС) 2017/460 при прилагане на сезонни коефициенти, минималните цени на негодишните стандартни продукти за гарантиран капацитет се изчисляват по формулите по чл. 14 от същия регламент, като след това се умножават по сезонен коефициент, изчислен по правилата на точки 2-6 на чл. 15 от регламента. Според заявителя, през газовата година цените за достъп на краткосрочните капацитетни продукти са производни на цената за твърд годишен капацитет и съотношението на средната продължителност (дни), е разделено на 365/366 (броя на дните в годината). Цените на краткосрочните продукти се определят по формулата:

$$P_{st} = m * S * P_y * (d/dy)$$

където:

P_{st} е цената на съответния краткосрочен продукт за съответния период на прилагане;

m е множител за съответния краткосрочен продукт;

S е сезонен коефициент за всеки определен период на прилагане на съответния краткосрочен продукт;

P_y е референтна цена за годишен продукт;

d е продължителността на краткосрочния продукт в дни;

d_y е продължителност на годината в дни (365 или 366 дни за високосна година)

Резервирането на краткосрочни продукти е свързано с неравномерността в потреблението на крайните клиенти на природен газ. Според „Булгартрансгаз“ ЕАД, всеки ползвател на газопреносната система, оптимизирайки разходите си, би резервирал такова портфолио от дългосрочни и краткосрочни продукти, което да покрие максимално сумарната крива на потребление на неговите клиенти. Големият брой клиенти с неравномерно потребление би генерирал по-голям обем краткосрочни продукти. В крайните цени за предоставените количества природен газ на тези клиенти би следвало да се начислят и индивидуалните разходи за осъществяване на преноса на природен газ до тях. Същевременно основните инвестиции в преносната система се правят за посрещане на пиковите количества транспортиран природен газ, като при силно изразена неравномерност голяма част от капацитета на системата остава неизползван извън периода на пиковата консумация.

„Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че при определяне на стойността на множителите е необходимо да се отчете баланса между ефективното използване на мрежата и събираемостта на приходите на оператора. Ниските стойности на множителите стимулират мрежовите ползватели да резервират краткосрочни продукти, изглаждайки профила си на резервиране на капацитет, докато високите стойности на множителите стимулират резервирането на дългосрочни продукти (продукти с продължителност една и повече от една година). Заявителят е предложил прилагане на единни множители и сезонни коефициенти, както за точките на междусистемно свързване, така и за всички останали точки, което според дружеството е обосновано предвид сложността на преносната система в България, както и с необходимостта да се гарантира недискриминационен достъп и елиминиране на кръстосаното субсидиране.

Предвид изложените аргументи и в изпълнение на чл.18а, ал. 1, т. 2 от Методиката, дружеството предлага за утвърждаване на коефициенти (множители) за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти, валидни за периода 01.10.2021 – 30.09.2022 г., както следва:

За тримесечни капацитетни продукти	1,3;
За месечни капацитетни продукти	1,4;
За дневен капацитетен продукт	2;
За капацитетни продукти „в рамките на деня“	2,5.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е обосновало предложените множители със съответствието им с прилаганите в Европа множители за подобен тип продукти. Съгласно статистическите данни на Европейската мрежа на операторите на газопреносни системи (ENTSOG), прилаганите средни стойности на множителите в някои европейски страни, като Гърция, Испания, Литва, Португалия, Румъния, Словения, Словакия и Хърватска, са както следва за: тримесечни – 1,38; месечни – 1,61; дневни – 2,55 и в рамките на деня – 2,90.

Съгласно чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 стойностите на множителите попадат в следните интервали: за тримесечните и за месечните стандартни продукти за капацитет стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка от 1 и не по-голяма от 1,5; за дневните стандартни продукти за капацитет и за стандартните продукти за капацитет в рамките на деня стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка от 1 и не по-голяма от 3. В надлежно обосновани случаи съответните множители могат да имат стойности по-малки от 1, но по-големи от 0, или съответно стойности по-големи от 3.

Предложените от „Булгартрансгаз“ ЕАД множители за газова година 2021/2022 попадат в интервала, посочен в чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460.

2. Сезонни коефициенти (сезонни множители)

По смисъла на определението по чл. 3, т. 21 от Регламент (ЕС) 2017/460, „сезонен коефициент“ е коефициентът, отразяващ изменението на потреблението в рамките на годината, който може да се използва в комбинация със съответния множител.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че сезонните коефициенти се прилагат за образуване на цените на краткосрочни капацитетни продукти при отчитане на сезонността на

потоците природен газ през годината. Поред дружеството целта на прилагането на сезонни фактори е да се стимулират мрежовите ползватели да използват газопреносната система през слабо натоварения сезон (лято), осигурявайки ефективно използване на преносната система, като по този начин се намалява риска от претоварване на газопреносната система и се избягва необходимостта от допълнителни инвестиции за увеличение на междусистемния капацитет на преносната система. Дружеството посочва, че е изчисляването на предложените сезонни коефициенти се базира на средномесечни прогнозни количества пренесен природен газ за газова година 2021/2022, в съответствие с чл. 15, параграфи 2 - 6 от Регламент 2017/460.

Прогнозните средномесечни количества природен газ за газова година 2021/2022 г. са представени в Таблица № 1:

Таблица № 1

Месец	Прогнозни количества природен газ (GWh)
Октомври 2021 г.	5691
Ноември 2021 г.	7007
Декември 2021 г.	8815
Януари 2022 г.	9667
Февруари 2022 г.	9118
Март 2022 г.	7232
Април 2022 г.	6813
Май 2022 г.	5072
Юни 2022 г.	4359
Юли 2022 г.	4152
Август 2022 г.	3921
Септември 2022 г.	4771

След анализ на данните от електронния модел, представен от „Булгартрансгаз“ ЕАД с писмо с вх. № Е-15-45-12 от 22.03.2021 г., се установява, че предложените сезонни коефициенти са изчислени въз основа на сумарните средномесечни прогнозни количества природен газ на входни и изходни точки на газопреносната система за газова година 2021/2022 и по правилата на чл. 15 от Регламент 2017/460 на ЕС. Сезонните коефициенти за месечни, дневни и в рамките на деня капацитетни продукти са определени чрез прилагането на няколко последователни стъпки. За всеки месец от дадена газова година е определено използването на преносната система. Стойността за всеки месец е отнесена към общото за периода сумарно количество природен газ и е умножена по 12, което определя величините на първоначално определените сезонни коефициенти. В следващата стъпка са изчислени средноаритметични стойности на произведенията на получените първоначални стойности с избрания множител на съответния капацитетен продукт. Сезонните коефициенти за тримесечни капацитетни продукти са изчислени като средноаритметичната стойност за съответните три месеца.

„Булгартрансгаз“ ЕАД в изпълнение на чл. 18а, ал. 1, т. 3 на Методиката е предложило за утвърждаване за периода 01.10.2021 – 30.09.2022 г. сезонни коефициенти (сезонни множители) за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти, както следва:

2.1. За тримесечни продукти

За IV тримесечие на 2021 г. от 1 октомври до 31 декември – коефициент със стойност 1,12;

За I тримесечие на 2022 г. от 1 януари до 31 март – коефициент със стойност 1,36;

За II тримесечие на 2022 г. от 1 април до 30 юни – коефициент със стойност 0,85;

За III тримесечие на 2022 г. от 1 юли до 30 септември – коефициент със стойност 0,67.

2.2. За месечни, дневни и продукти „в рамките на деня“

За месец октомври 2021 г. – коефициент със стойност 0,89;

За месец ноември 2021 г. – коефициент със стойност 1,10;

За месец декември 2021 г. – коефициент със стойност 1,38;

За месец януари 2022 г. – коефициент със стойност 1,51;

За месец февруари 2022 г. – коефициент със стойност 1,43;

За месец март 2022 г. – коефициент със стойност	1,13;
За месец април 2022 г. – коефициент със стойност	1,07;
За месец май 2022 г. – коефициент със стойност	0,79;
За месец юни 2022 г. – коефициент със стойност	0,68;
За месец юли 2022 г. – коефициент със стойност	0,65;
За месец август 2022 г. – коефициент със стойност	0,61;
За месец септември 2022 г. – коефициент със стойност	0,75.

3. Коефициенти (отстъпки)

3.1. За определяне на цените за достъп на входни и изходни точки от/към съоръжения за съхранение на природен газ.

Съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 за капацитетно базираните тарифи за пренос във входни точки от съоръжения за съхранение и изходни точки към съоръжения за съхранение се прилага отстъпка от поне 50%, освен ако (и в степента, в която) дадено съоръжение за съхранение, което е свързано към повече от една преносна или разпределителна мрежа, се използва като конкурентна алтернатива на точка на междусистемно свързване.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че положителната роля на съхранението на природен газ върху газопреносната система се отразява в осигуряването на: надеждност и гъвкавост на доставките през пиковите периоди на търсене; застраховане срещу прекъсване на доставките; по-голяма стабилност на цените в кризисни ситуации; избягване на санкции за дисбаланс; сигурност при прекратяване на основните доставки на природен газ за подълъг период. Според дружеството съоръженията за съхранение на природен газ играят важна роля за цялостното, ефективно и оптимално управление на газопреносната система, в това число и компенсират на неравномерности в потреблението, както и редуциране на капиталови разходи в резултата на тяхната наличност, т.е. по-малко капиталови разходи за допълнителна инфраструктура с цел покриване на пиковите потребности. Заявителят излага също, че съхранените количества природен газ осигуряват стабилност на газоснабдяването при недостиг на входящи количества природен газ вследствие на неравномерността на сезонното търсене. „Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че към момента на територията на Р България има само едно газохранилище – ПГХ „Чирен“. То разполага с 24 експлоатационни сондажа, компресорна станция с обща инсталирана мощност 10 MW и други технологични съоръжения необходими за осигуряване нагнетяването, добива и качеството на съхранявания природен газ. Технологичният процес, свързан с извършването на услугата „съхранение на природен газ“ е сезонен (цикличен) и се изразява в добив и нагнетяване на газ от/в подземното газово хранилище. Чрез съхранение в ПГХ „Чирен“ на количества природен газ се компенсират сезонните колебания в доставките и потреблението в страната. За осигуряване на сигурността на доставките на природен газ в страната основно се разчита на количества природен газ, съхранявани в ПГХ „Чирен“. В хранилището са осигурени и количества технологичен газ за балансиране.

С оглед изложените по-горе аргументи от „Булгартрансгаз“ ЕАД във връзка със значението на съоръженията за съхранение на природен газ за сигурността на доставките, изглаждането на сезонните неравномерности на потреблението на природен газ, сигурността на газопреносната система, като и изискването на Регламент (ЕС) 2017/460 за използването на специфична отстъпка от тарифите за достъп на входни и изходни точки в/от съоръженията за съхранение, дружеството предлага да се прилага отстъпка (коефициент) в размер 0,2 (отстъпка 80%) от разходно ориентираната цена за съответния капацитетен продукт, за всички съоръжения за съхранение на природен газ, свързани с газопреносната система, собственост на дружеството.

3.2. При определяне на цена на прекъсваеми продукти

Начинът на изчисляване на отстъпките е регламентиран в чл. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460.

С оглед на това, че през последната пълна отчетна година (2019/2020 г.) не е отчетено прекъсване на точки на междусистемно свързване, породено от физическо претоварване, както и липсата на такова в индикативния сценарий за прогнозното търсене за газова година 2021/2022 и липсата на исторически данни, необходими за изчисляване на вероятността на

прекъсване, дружеството предлага за газова година 2021/2022 да се прилага отстъпка на база реално измерена продължителност на прекъсването (ex-post отстъпка). При прилагането на ex-post отстъпка цените на прекъсваемите капацитетни продукти ще бъдат еднакви с цените на твърдите капацитетни продукти, като при възникване на прекъсване, резервиралите прекъсваем капацитет ползватели ще бъдат компенсирани с отстъпка, определена съгласно разпоредбите на чл. 16, параграф 4 от Регламент 2017/460, като стойността на отстъпката ще бъде равна на утроената цена за дневен капацитетен продукт, начислена върху реално прекъснатия капацитет в съответствие с формулата:

$$D = 3 * C_{\text{дп}} * C * t,$$

където

D – отстъпка, лв.;

$C_{\text{дп}}$ – цена за дневен капацитетен продукт, лв./kWh/d;

C – действително прекъснат капацитет, kWh/h;

t – време за прекъсване, h.

Компенсирането на ползвателите с тази отстъпка ще бъде извършвано при определяне на месечните начисления за дължими суми по преноса на природен газ, извършвани след приключване на отчетния месец.

II. Входни и изходни точки/зони за нуждите на ценообразуването

„Булгартрансгаз“ ЕАД в изпълнение на чл. 18а, ал. 1, т. 1 на Методиката е предложило за утвърждаване за периода 01.10.2021 – 30.09.2022 г. входни и изходни точки/зони, принадлежащи на газопреносната система, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, за които следва да се определят цени за достъп и пренос, както следва:

Входно/Изходна точка „Негру Вода/Кардам“ – част от газопреносна система, съвпада с агрегираната точка между входно-изходните точки „Негру Вода 1/Кардам“ с EIC 21Z000000000159I и „Негру Вода 2, 3/Кардам“ с EIC 21Z000000000160X;

Входна зона „Местен добив“ – част от газопреносната система, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, обединяваща всички входни точки, свързани с добивни предприятия на територията на Република България, съвпада с агрегираната входна точка „Агрегирани входи“ с EIC 21Y000000000040K;

Изходна зона „България“ – част от газопреносната система, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, обединяваща всички изходни точки на газопреносната система към газоразпределителни мрежи и клиенти на природен газ на територията на Република България, съвпада с агрегираната зона между изходна точка „Агрегирани изходи национална газопреносна мрежа (НГПМ)“ с EIC 21Y000000000031L и изходна точка „Агрегирани изходи газопреносна мрежа за транзитен пренос (ГМТП)“ с EIC 21Y000000000032J;

Входно/Изходна точка „ГИС Чирен“ – част от националната газопреносна мрежа, съвпада с входно/изходна точка „ГИС Чирен“ с EIC 21Z000000000349D;

Входно/Изходна точка „Кулата/Сидирокастро“ – част от газопреносната мрежа за транзитен пренос, съвпада с входно/изходна точка „Кулата/Сидирокастро“ с EIC 21Z000000000020C;

Изходна точка „Кюстендил/Жидилово“ – част от газопреносната мрежа за транзитен пренос, съвпада с изходна точка „Кюстендил/Жидилово“ с EIC 21Z000000000137S;

Входно/Изходна точка „Русе/Гюргево“ – част от националната газопреносната мрежа, съвпада с входно/изходна точка „Русе/Гюргево“ с EIC 21Z0000000002798;

Входно/Изходна точка „Странджа/Малкочлар“ – част от газопреносната мрежа за транзитен пренос, съвпада с агрегираната точка между изходна точка „Странджа 2/Малкочлар“ с EIC 58Z-00000015-S2M и входно-изходна точка „Странджа/Малкочлар“ с EIC 21Z000000000157M;

Входно/Изходна точка „Киреево/Зайчар“ – част от газопреносната мрежа за транзитен пренос, съвпада с входно/изходна точка „Киреево/Зайчар“ с EIC 58Z-000000007-KZ;

Входно/изходна точка с „IGB” – точка на свързване на интерконектора IGB с националната газопреносна мрежа на „Булгартрансгаз” ЕАД, в близост до гр. Стара Загора.

Горните входни и изходни точки, с изключение на входно/изходна точка с „IGB”, са включени в списъка с важни точки от газопреносната система на „Булгартрансгаз” ЕАД, одобрен с Решение № ВТ-1 от 13.02.2020 г. на КЕВР.

III. Коэффициент за определяне на цената за превишен капацитет

Според заявителят превишаване на заявен капацитет възниква, когато дневното разпределено количество на ползвател на газопреносната система на входни и изходни точки превишава резервираните капацитети от ползвателя за съответните входни и изходни точки. Превишаването на резервираните капацитети може да доведе до съществени проблеми в газопреносната система, като претоварване в отделни точки, излизане от технологичен режим на управление и дори срив в системата. От друга страна, превишаването на резервирания капацитет може да доведе до допълнителни разходи за оператора във връзка със смяната на предварително дефинирания на база на резервацията на технологичен режим на преносната система. В тази връзка, „Булгартрансгаз” ЕАД предлага, независимо от портфолиото на резервирани продукти за предоставяне на капацитет да се запази утвърдената с Решение № НПП-1 от 02.10.2020 г. на КЕВР стойност на коефициента в размер на 4,00. За определяне на цената за превишен капацитет, коефициентът се прилага към цената на референтния твърд капацитет на съответната точка, преизчислена на дневна база.

IV. Съотношение за разпределение на необходимите приходи от цена за достъп и цена за пренос на природен газ.

„Булгартрансгаз” ЕАД предлага за утвърждаване съотношение на разпределение на необходимите приходи, покривани от цена за достъп и необходими приходи, покривани от цена за пренос, в размер на: 90% покривани от цена за достъп и 10% покривани от цена за пренос. Тези необходими приходи са извън изплащаните от технологичната компонента и извън изплащаните необходими приходи от компонентата за компенсирание на наложени задължения към обществото. В тази връзка, дружеството е посочило, че за да възстанови своите разходи, операторът на газопреносната система може да определи тарифи на база пренесено количество природен газ (цени за пренос) или на база договорен капацитет (цени за достъп). „Булгартрансгаз” ЕАД е посочило, че цената за капацитет (тарифен елемент за MWh/ден) се налага срещу правото на ползвателя да използва газопреносната система за периода на договора, сключен с оператора на газопреносната система, където правото да използва системата се определя посредством максимално дневно количество, резервирано от ползвателя за периода на договора в единици за измерване на енергия. На ползвателя се налагат такси за превишаване на капацитет, ако той надвиши тези резервирани стойности. Според дружеството цената за пренос е наложена на база действително използване на системата или реалното потребление, изразено в MWh, т.е. стойността на единица обем природен газ пренесен от входна до изходна точка/зона. Съгласно Методиката цената за пренос се определя, като се разделят отнесените към нея разходи (необходими приходи) на прогнозните пренесени количества природен газ на входни и изходни точки на системата. Цената за достъп се определя по входни и изходни точки и зони, посредством разпределение на отнесените към нея разходи (необходими приходи) по механизъм за разпределение на разходите, определен в Методиката.

„Булгартрансгаз” ЕАД е посочило, че с цел да се определят необходимите приходи, отнесени за изплащане от цената за достъп и от цената за пренос, в практиката се прилагат два подхода. Единият се основава на правилото, че променливите разходи се отнасят към цената за пренос, а условно-постоянните разходи и възвръщаемостта върху регулаторната база - към цената за достъп. Друг подход е административно да се определи съотношение на изплащане на общите необходими приходи като такива, изплащани от цената за достъп и такива, изплащани от цената за пренос. Дружеството счита, че вторият подход е възможен единствено при реализацията на прилаганата тарифна структура, поради това че основната част от променливите разходи (технологични разходи, разходи за горивен газ и електрическа

енергия за работа на компресорните станции) за регулаторния период се отнасят към технологичната компонента на цената за пренос.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че част от страните в Европа прилагат, както цена за достъп, така и цена за пренос. В тези страни съотношението достъп/пренос показва ясна тенденция по-голям процент от приходите да се възстановяват от цената за достъп. Наблюдаваното съотношение между приходи от цена за достъп и цена за пренос отразява по-високия дял на постоянните разходи (капиталови и постоянни разходи за експлоатация и поддръжка) в газопреносните мрежи.

В допълнение, заявителят посочва, в анализа към проведената от „Булгартрансгаз“ ЕАД финална консултация по реда на чл. 26 от Регламент (ЕС) 2017/460, Агенцията за сътрудничество между енергийните регулатори препоръчва намаляване на административно определената компонента на цената за пренос и свеждането ѝ до нула в края на настоящия регулаторен период.

Според чл. 30, ал. 1, т. 12 от ЗЕ на регулиране от Комисията подлежат цените за достъп и пренос на природен газ през преносни и/или разпределителни мрежи освен в случаите, когато Комисията по своя преценка одобрява методика за определяне на цена за достъп и пренос през преносна мрежа. В тази връзка, с решение по Протокол № 109 от 11.08.2014 г., т. 4, КЕВР е приела Методика. Съгласно чл. 18, ал. 3, т. 1 от Методиката съотношението за разпределението на необходимите приходи от цена за достъп и от цена за пренос на природен газ се утвърждава от Комисията за регулаторен период. С Решение № НПП-1 от 02.10.2020 г. КЕВР е определила регулаторен период от 1 октомври 2020 г. до 30 септември 2025 г., за който е утвърдила съотношение 85/15 за разпределението на необходимите приходи, като: 85% са от цена за достъп и 15% са от цена за пренос. По тези причини, искането на „Булгартрансгаз“ ЕАД за утвърждаване на съотношението за разпределението на необходимите приходи от цена за достъп и от цена за пренос на природен газ е недопустимо.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 18а от Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, във връзка с чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ и чл. 27, ал. 2, т. 6 от Административнопроцесуалния кодекс във връзка с чл. 13, ал. 8 от Закона за енергетиката,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И :

I. Утвърждава на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 01.10.2021 – 30.09.2022 г., както следва:

1. Множители, сезонни коефициенти (сезонни множители) и отстъпки за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти за периода 01.10.2021 г. – 30.09.2022г., както следва:

1.1. Множители:

1.1.1. Капацитетни продукти

1.1.1.1. за тримесечни капацитетни продукти: 1,3

1.1.1.2. за месечни капацитетни продукти: 1,4

1.1.1.3. за дневни капацитетни продукти: 2

1.1.1.4. за капацитетни продукти „в рамките на деня“ 2,5

1.2. Сезонни коефициенти (сезонни множители):

1.2.1. За тримесечни продукти:

1.2.2. За четвърто тримесечие на 2021 г. от 01.10. до 31.12.2021 г. – коефициент със стойност 1,12;

1.2.3. За първо тримесечие на 2022 г. от 01.01.2022 г. до 31.03.2022 г. – коефициент със стойност 1,36;

1.2.4. За второ тримесечие на 2022 г. от 01.04.2022 г. до 30.06.2022 г. – коефициент със стойност 0,85;

1.2.5. За трето тримесечие на 2022 г. от 01.07.2022 г. до 30.09.2022 г. – коефициент със стойност 0,67.

1.2.2. За месечни, дневни продукти и продукти в рамките на деня:

1.2.2.1. За месец октомври 2021 г. – коефициент със стойност 0,89;

1.2.2.2. За месец ноември 2021 г. – коефициент със стойност 1,10;

1.2.2.3. За месец декември 2021 г. – коефициент със стойност 1,38;

1.2.2.4. За месец януари 2022 г. – коефициент със стойност 1,51;

1.2.2.5. За месец февруари 2022 г. – коефициент със стойност 1,43;

1.2.2.6. За месец март 2022 г. – коефициент със стойност 1,13;

1.2.2.7. За месец април 2022 г. – коефициент със стойност 1,07;

1.2.2.8. За месец май 2022 г. – коефициент със стойност 0,79;

1.2.2.9. За месец юни 2022 г. – коефициент със стойност 0,68;

1.2.2.10. За месец юли 2022 г. – коефициент със стойност 0,65;

1.2.2.11. За месец август 2022 г. – коефициент със стойност 0,61;

1.2.2.12. За месец септември 2022 г. – коефициент със стойност 0,75.

1.3. Коефициенти (отстъпки):

1.3.1. За определяне на цените за достъп на входни и изходни точки към/от съоръжения за съхранение на природен газ в размер на 80% от разходно ориентираната цена за съответния капацитетен продукт.

1.3.2. При резервиране на прекъсваеми капацитетни продукти - ex-post отстъпка, при която при възникване на прекъсване, резервалите прекъсваем капацитет ползватели да бъдат компенсирани, със стойност равна на утроената цена за дневен капацитетен продукт, начислена върху реално прекъснатият капацитет.

2. Входни и изходни точки, за които се определят цените за достъп и пренос:

2.1. Входно/Изходна точка „Негру Вода/Кардам“;

2.2. Входна зона „Местен Добив“;

2.3. Изходна зона „България“;

2.4. Входно/Изходна точка „ГИС Чирен“;

2.5. Входно/Изходна точка „Кулата/Сидирокастро“;

2.6. Изходна точка „Кюстендил/Жидилово“;

2.7. Входно/Изходна точка „Русе/Гюргево“;

2.8. Входно/Изходна точка „Странджа/Малкочлар“;

2.9. Входно/Изходна точка „Киреево/Зайчар“;

2.10. Входно/Изходна точка с „IGB“.

3. Коефициент за определяне на цената за превишен капацитет – 4.

II. Прекратява административното производство по заявление с вх. № Е-15-45-12 от 05.03.2021 г. в частта на искането на „Булгартрансгаз“ ЕАД за утвърждаване на съотношението за разпределението на необходимите приходи от цена за достъп и от цена за пренос на природен газ.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд София-град в 14 (четиринадесет) дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА